

Vastaus aluevaltuutettu Eija Pakkalalalle

10.6.2026

Aluevaltuutettu Eija Pakkala on esittänyt aluevaltuuston kyselytunnille kysymyksiä, jotka koskevat ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen ja kuntoutusyksiköiden toimintaa. Pakkala esittää kaksi kysymystä; Miten Pohteella varmistetaan yhdenvertaisen toimintatavat ja käytännöt, jotka turvaavat kuntouttavan hoidon, jotta asukkaita ei hoideta sänkyyn sänkypotilaaksi? Kuinka tätä johtamista ja hoivan laatua valvotaan?

Vastaukset aluevaltuutettu Eija Pakkalan kysymyksiin:

1. Miten Pohteella varmistetaan yhdenvertaisen toimintatavat ja käytännöt, jotka turvaavat kuntouttavan hoidon, jotta asukkaita ei hoideta sänkyyn sänkypotilaaksi?

Palveluiden kehittämistä ohjaa Pohteen strategiset linjaukset sekä järjestämissuunnitelmaan kirjatut tavoitteet. Ikäihmisten palveluissa turvataan yhdenvertaisia toimintatapoja ja palveluita useilla samanaikaisilla johtamisen, ohjauksen ja käytännön työn keinojen avulla.

Yhteinen johtaminen ja käytäntöjen yhtenäistäminen

- Vastuualue- ja yksikköpäälliköt kokoontuvat säännöllisesti (pääsääntöisesti viikoittain) yhteisiin johtoryhmätapaamisiin, joissa
 - jaetaan hyviä käytäntöjä
 - sovitaan yhtenäisistä toimintamalleista
- Yhtenäisiä käytäntöjä laaditaan yli organisaatorajojen erityisesti silloin, kun havaitaan eroja yksiköiden toiminnassa, esimerkiksi akuuttiverkostotoiminta, palliatiivisen hoidon kehittäminen, kotisairaaloiminta ja SAP-käytänteet. Toimialueet myös laativat yhteisiä ohjeita turvaamaan yhtenäiset toimintatavat, viimeisimpänä mm. rajoittamisen ohje ja vainajan toteamisen ja kuljettamisen ohje.

Näin varmistetaan, että toimintamallit eivät muodostu yksikkökohtaisesti liian erilaisiksi.

Kuntouttavaa työtä vahvistetaan systemaattisesti

- Yksiköissä on jalkautettu kinestetiiikan periaatteet, jotka tukevat asiakkaan omien voimavarojen käyttöä. Ikäihmisten palveluissa toimii kinestetiiikan asiantuntija ja elokuussa asumispalveluissa ja kuntoutusyksiköissä aloittaa oma kinestetiiikan asiantuntija.
- Henkilöstöä koulutetaan kuntouttavaan ja toimintakykyä ylläpitävään työöteeseen
- Arjen toiminnassa pyritään aktiivisesti tukemaan asiakkaan osallistumista (esim. ruokailu, liikkuminen, yhteisöllinen toiminta).

Vastaus aluevaltuutettu Eija Pakkalalalle

10.6.2026

Tavoitteena on ehkäistä toimintakyvyn heikkenemistä ja vuodepotilaaksi jäämistä.

Toimintaa organisoidaan asiakkaan aktiivisuuden tukemiseksi

- Yksiköissä päivittäistä toimintaa suunnitellaan siten, että mahdollisimman moni asiakas/ asukas pääsee osallistumaan päivittäin erilaisiin toimintoihin. Asukas- ja asiakaskohtaisiin hoito- ja palvelusuunnitelmiin kirjataan henkilökohtaiset tavoitteet, joita seurataan ja päivitetään.
- Yksiköissä laaditaan vuosikellon mukainen suunnitelma viriketoiminnasta, josta tehdään viikoittaiset toimintasuunnitelmat.
- Henkilöstön työtä organisoidaan yksiköissä siten, että asukkaiden aktiivinen arki mahdollistuu.

Käytännön organisointi on keskeinen keino ehkäistä passivoivaa hoitoa.

Yksilöllisyys ja itsemääräämisoikeus toimivat tasapainottavana tekijänä

- Hoidon lähtökohtana on asiakkaan oma tahto ja asiakkaan / asukkaan itsemääräämisoikeus on lainsäädännössä vahva.
- Henkilöstö pyrkii aina motivoimaan ja kannustamaan asiakkaita aktiiviseen ja osallistavaan toimintaan.
- Yksiköiden välillä on kuitenkin eroja, vaikka tavoitteet ovat yhtenevät.

Varmistetaan resurssit ja osaaminen

- Yksiköiden henkilöstö koostuu sairaanhoitajista, lähihoitajista ja hoiva-avustajista.
- Henkilöstön osaamista kehitetään suunnitelmallisesti ja ikäihmisten palveluissa laaditaan vuosittainen koulutussuunnitelma.
- Kehityskeskustelut
- Riittävä henkilöstömitoitusturva toimintaa. Henkilöstömitoitusta sopeutetaan suhteessa asiakas/ asukastarpeisiin, esimerkiksi saattohoitotilanteissa mitoitusta on mahdollisuus nostaa.
- RAI-tiedon hyödyntäminen tukee resurssien kohdentamista

Riittävä osaaminen ja oikein kohdennettu työ tukevat kuntouttavaa hoitoa.

Varmistetaan seurannalla ja valvonnalla, että poikkeamat tunnistetaan ja korjataan

- Yksiköiden omavalvonta ja säännöllinen seuranta (mm. 3 kk välein annettava omavalvontaraportti)
- HaiPro-ilmoitukset
- Asiakas- ja omaispalautteet

Vastaus aluevaltuutettu Eija Pakkalalalle

10.6.2026

- Henkilöstön havainnot
- Yksikköpalaverit ja jatkuva kehittäminen
- Pohteen sisäinen valvonta sekä viranomaisvalvonta

Yhdenvertaiset toimintatavat ja kuntouttava hoito varmistetaan johtamisen, yhtenäisten toimintamallien, henkilöstön osaamisen kehittämisen sekä systemaattisen seurannan keinoin. Käytännön työssä korostuu kuntouttava työote, asiakkaiden aktiivisuuden tukeminen sekä yksilöllinen hoito. Samalla asiakkaan itsemääräämisoikeus ohjaa hoitoa, mikä voi vaikuttaa käytäntöjen toteutumiseen arjessa. Toiminnan laatua varmistetaan jatkuvalla omavalvonnalla, palautteella ja viranomaisvalvonnalla

2. Kuinka tätä johtamista ja hoivan laatua valvotaan?

Ikäihmisten palveluissa seurataan systemaattisesti arjen johtamista, johon kuuluu henkilöstömitoituksen seuranta, henkilöstön kelpoisuuksien ja osaamisen varmistaminen sekä riittävä esihenkilöresurssi. Lisäksi johtamista ja hoivan laatua valvotaan yhdistämällä:

- omavalvonta (auditoinnit, valvontakäynnit, sopimusvalvonta)
- viranomaisvalvonta (LVV, Valvira, EOAK)
- lainsäädäntö
- asiakkaiden palaute (asiakasraadit, palautejärjestelmät, muistutukset ja kantelut)

Nämä muodostavat kokonaisuuden, jossa tavoitteena on varmistaa turvallinen, laadukas ja vaikuttava hoiva.

Oulussa 10.6.2026

Mervi Koski

Toimialuejohtaja, Ikäihmisten palvelut

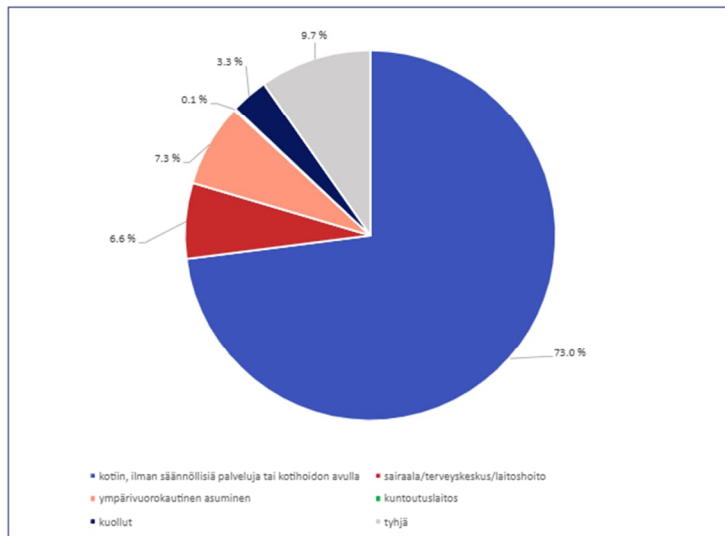
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, Pohde

Vastaus aluevaltuutettu Eija Pakkalalalle

10.6.2026

Liite; Jatko-ohjautuminen kuntoutusyksiköistä ajalla 1-5/2026

Jatko-ohjautuminen ikäihmisten palveluiden kuntoutusyksiköistä ajalla 1-5/2026

Lähde: Lifecare, osastohallinta. Tieto puuttuu Tyrnävän ja Kalajoen kuntoutusyksiköistä.

Ikäihmisten palveluiden toimialue on asettanut tavoitteeksi, että 80 % kuntoutusyksiköiden asiakkaista kotiutuu kotiin tarvittavien palveluiden avulla.

Ajalla 1-5/2026 kuntoutusyksiköiden hoitajaksissa 73,0 prosentissa jatko-ohjautuminen oli kotiin ilman säännöllisiä palveluja tai kotohoidon turvin. Ympäri vuorokautiseen asumiseen ohjautui 7,3 prosenttia ja sairaalaan/terveyskeskukseen tai laitoshoidon 6,6 prosenttia.

Jatko-ohjautumisen tarkastelussa on mukana kaikki kuntoutusyksiköiden hoitajaksot, ei pelkästään arviointi/kuntoutusjaksot.